

Medunarodni skup: *Inventare la sanità in età moderna: pratiche, agenti, norme*, Venecija: *Università Ca' Foscari*, 12. – 13. listopada 2022.

Od 12. do 13. listopada 2022. u Veneciji je kao rezultat projekta *Progetto per il recupero, la conservazione e la valorizzazione del patrimonio culturale risalente alla Repubblica Serenissima di Venezia nell'Istria, Dalmazia e nell'area mediterranea Anno 2021 dal titolo: Le città porto alto adriatiche e lo sviluppo della sanità pubblica in età moderna* u organizaciji Sveučilišta *Ca' Foscari* iz Venecije održan skup pod nazivom *Inventare la sanità in età moderna: pratiche, agenti, norme*.

Projekt *Le città porto alto adriatiche e lo sviluppo della sanità pubblica in età moderna* istražuje kako su tijekom modernoga doba jadranski lučki gradovi sa svojim institucijama pogodovali nastanku prvih oblika javnoga zdravstva i sustavnoga prikupljanja informacija o toj temi. Partneri u projektu bili su: *Università Ca' Foscari Venezia*, Državni arhiv u Pazinu, PoLab, *Regione Veneto* te *Società di Studi Storici e Geografici Pirano*.

Venecija se svojom jadranskom informacijskom mrežom afirmirala kao koristan model za druge mediteranske i europske lučke gradove u svezi sa zdravstvenim pitanjima i, prije svega, kao sabirno mjesto za pouzdane, provjerene i certificirane informacije o zdravstvenom stanju Jadrana i istočnoga Mediterana.

Tijekom 18. stoljeća Venecija, kao središte upravljanja zdravstvenim informacijama, bila je u konkurenciji s drugim trgovačkim središtima u nastajanju, kao što su Livorno i Trst, što je pokrenulo izmjenu mehanizama konkurencije i suradnje. Rekonstruiranjem ovih tokova informacija, projektom se ilustrira evolucija prema modernom konceptu javnoga zdravlja (i prava na zdravlje) politika zdravstvene kontrole, pokazujući kako su jadranska lučka središta bila pravi prethodnici u ovom području. Nadalje, polazeći od povijesnih studija slučaja, projekt ističe stalnu važnost međunarodne suradnje, dijaloga između znanosti i politike te komunikacijske i informacijske dimenzije u upravljanju zdravstvenim krizama.

Skup se održavao u dvorani Berengo na Sveučilištu *Ca' Foscari* u Veneciji, a sve je započelo pozdravnim govorom sveučilišne profesorice Giulije Delogu, ujedno i voditeljice čitavoga projekta.

Radni dio skupa započeo je odmah nakon pozdravnih riječi prvim izlaganjem Giulije Delogu sa Sveučilišta *Ca' Foscari*, o temi »Le città porto alto adriatiche e lo sviluppo della sanità pubblica in età moderna«. Između ostaloga, profesorica Delogu istaknula je glavni cilj i motiv te rezultate samoga projekta. Francesco Caprioli s milanskoga sveučilišta temom »Agenti diplomatici in "quarantena": la peste ad Algeri e lo stallo delle relazioni ispano-algerine nel Magreb ottomano (1571-75)«, govorio je o kugi u Alžiru te kako je karantena utjecala na zastoj u španjolsko-alžirskim odnosima u osmanskome Magrebu. U izlaganju Davida Salomonija s lisabonskoga sveučilišta – Villa i Tatti »Tra corpo e anima. Regolamenti sanitari per i gesuiti a bordo della Carreira da India, XVI-XVII sec.« saznajemo o zdravstvenim propisima za isusovce na brodu *Carreira da India* u 16. i 17. stoljeću. Zatim je uslijedilo izlaganje Andree Toffolona sa Sveučilišta *Ca' Foscari* iz Venecije

naslova: »Guardatebene, signori, s'io sono infetto»: peste, gestione della sanità pubblica e tensioni sociali nella Repubblica di Venezia (1630c.)«. Prema programu posljednje je izlaganje prvoga dana skupa trebao izložiti Giulio Talini iz škole *Scuola Superiore Meridionale* – SSM, »«Per la comune preservazione»: Il Magistrato di Sanità di Livorno e la peste di Marsiglia«, međutim zbog spriječenosti nije došao na skup i predavanje nije održano.

Drugi je dan skupa započeo Giorgio Toso sa Sveučilišta u Genovi, izlaganjem pod nazivom »Il Magistrato di Sanità di Genova di fronte alla peste del Mediterraneo tra circolazione di notizie e prevenzione (1816-1823)«. U nastavku je Tommaso Scaramella s veronskoga sveučilišta govorio o temi »La gestione “giudiziaria” della sanità pubblica a Venezia tra Sei e Settecento«. Posljednje izlaganje na skupu izložio je Marco Omes, s milanskoga sveučilišta, »Alla ricerca del pus vaccino. Logistica e diplomazia sanitaria contro il vaiolo negli Stati italiani della Restaurazione«.

Međunarodni je skup završio okruglim stolom na kojem su Giulia Delogu i Antonio Trampus zahvalili suorganizatorima skupa, a zatim je Rino Cigui predstavio rad, stanje i perspektive *Società di Studi Storici e Geografici di Pirano* te Centra za povijesna istraživanja Rovinj / *Centro di ricerche storiche Rovigno*.

Mirela Mrak Kliman i Maja Milovan iz Državnoga arhiva u Pazinu govorile su o povijesti Državnoga arhiva u Pazinu te o fondovima u kojima se nalazi gradivo nastalo u vrijeme mletačke uprave u Istri, a odnosi se na temu projekta. Dokumenti sačuvani u Državnom arhivu u Pazinu omogućuju promatranje razvoja »Venecije nakon Venecije«. Već je u srednjem vijeku Pazin bio glavno središte jedne od grofovija austrijske Istre, u nadležnosti Kranjske s glavnim gradom Ljubljanom. Danas Arhiv čuva bogatu dokumentaciju koja se odnosi i na nekadašnju mletačku Istru, odnosno obalno područje koje je do 1797. godine pripadalo Mletačkoj Republici, a koje je kasnije, temeljem Campoformijskoga ugovora i ukidanjem Republike, pripalo Austriji.

Na okruglom su stolu u raspravama pored navedenih sudjelovali i Paolo Calcagno (*Università di Genova*), Marco Cavarzere (*Università Ca' Foscari*), Lavinia Maddaluno (*Università Ca' Foscari*), Pasquale Palmieri (*Università di Napoli Federico II*) i Luigi Zanin (*Regione del Veneto*).

Na kraju okrugloga stola Giulia Delogu predstavila je mrežnu stranicu Sveučilišta na kojoj se mogu pronaći svi dokumenti u svezi s projektom, kao i preslike pronađenoga arhivskog gradiva, uz zaključke da predstoje još brojna znanstvena istraživanja jer materijala ne nedostaje za daljnju suradnju s budućim projektnim partnerima i znanstvenicima.

Mirela Mrak Kliman